

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

LA SENMANA DE DIJOUS A DIJOUS

La discussió sobre l'acordisme de la província de Córdoba ha començat a donar els seus fruits. De moment ha cayut de clatell en Sánchez Guerra, l'noy mimat del Amo Toni. Y com

Més clar, ni l'ayqua.
En Montero Ríos de brassat ab en Maura. Era lo que 'ns faltava veure.

Pero esprínse. Se presúm que quan la qüestió sigui portada al Congrés, se farà l'oració per passiva. Els moretistes qu'en el Senat van abstenerse, votarán, y 'ls demòcrates qu'en el Senat van votar, s'abstindrán en el Congrés.

Així se patentisarà una vegada més que aquests partits que tenen sempre la llibertat y la democracia

La discussió del conveni ab Roma

que li ha donat el cop mortal ha sigut un insigne diputat de la minoria republicana, l'ex-ministre Gasset ha pogut dir:—Els ministres els nombra el rey, y el Sr. Azcárate 'ls separa.

Pero la separació de un ministre no redimeix a la situació Maura de les culpas y responsabilitats que té contrafets a causa dels sens fi de ilegalitats, transgressions y abusos que s'han comés y tolerat.

El mateix Sr. Gasset va contar sobre aquest particular un qüento molt salat.

En un hostalot de Aragó li presentaren a un passatger un vís de llet ab una mosca. Feu el passatger una mueca de repugnància, y l'hostaler molt tranquil ficà 'ls dits al vís y 'n tragué la mosca, preguntant tot satisfet:—¿Qué tiene ahora la leche?

Inútil dir que l'passatger se obstinà en no bêuresela. Quan à la llet hi cau una mosca, lo més net y polit es tirar la llet.

A la llet de la situació Maura la mosca hi ha sigut, tothom ho ha vist, y encare que l'hajan tretz qui se la beu, com no sigui un solemne cotxino sense aprensions? No hi ha més remey que tirarla.

Encara dura el mal efecte produït per l'ajuda qu'en Montero Ríos va prestar a n'en Maura per treure a salvo l'objecte de Adició al Concordat.

Algú s'empenya en dir que sense l'objecte dels demòcrates, també hauria passat. No es de aquesta opinió l'corresponsal del *Brusi*, que deixa textualment en una de les seves cartas:

«Entre los liberales más violentos no han producido buen efecto las recomendaciones que el señor Montero Ríos hace á los senadores de su partido para que voten cuando se verifique la aprobación definitiva del Convenio con el Vaticano y ha producido mal efecto porque, en el caso de una abstención por parte de los liberales, no sería posible por falta de número llegar á la aprobación que se persigue. El señor Montero Ríos merece por su actitud en esta cuestión un sincero aplauso, pues proceder así, contra la corriente populachera de sus propios amigos, es signo evidente de fortaleza de ánimo, que quiera Dios no abandone al expresidente del Senado en mayo res empeños.»

Y l'endemà, ja consumada la traició, afegia:

«En el Senado ha sido aprobado por 186 votos el convenio con el Vaticano, cosa que parece imposible dada la abstención de ciertos elementos y el estado del tiempo, factor muy importante en la animación de aquella casa, pero el governo de un lado y el señor Montero Ríos de otro han realizado esfuerzos grandísimos, que el éxito más completo ha coronado.»

intentona. Aquesta vegada á més del apoyo del poble, tindran també 'ls dels presidents de las societats, si es qu'en el despaig del arcalde van expressarse com homes formals y sincers.

PEP BULLANGA

Escombrada general

L'Amo Toni va voler celebrar ab un àpat intim el primer aniversari de la seva pujada al candelero.

Tots els seus companys de glòries y fatigas hi van assistir, inclosos en Sánchez Guerra, el diputat per Cabra, l'hèroe de Carcavuey.

Estava mal ferit y masegat. Apenas podía caminar. Tenia cara de cadáver moral.

El cas té molta més importància de lo que sembla á primera vista, per ser com es, no la mera condemna d'un home, sino l'descrèdit y l'fracàs de tota una política.

Recordis sinó de quina manera va conjuminar-se l'actual pandilla governant. Pujava al poder proclamant que seguiria en línia recta un nou camí de moralitat y de respecte á la llei, un camí nou, enterament escombrat d'enredos caciquistes. Blasonava de repudiar el concurs dels matiners de la política, per captar l'apoy entusiasta y desinteressat de les classes neutres. S'enorgullia de voler governar pel país y ab el país exclusivament.

Tots aquests propòsits eran falsos, totes aquestes ponderacions eran irrisorias. Ha bastat que alguns diputats, ben pochs, alsessin la punta del vel pera que's veje tota la monstruositat y tot l'horror de la política caciquista dels mauritans. Se deya en un

cia als llabis, no separan mai la vista de allà hont reparteixen las carteras. Son uns comedians, y menos encare, uns putxinellis, que's bellugan y accionan, segons siguin las estiragassades del cordill.

Al Senat continua la discussió de la llei contra l'anarquisme. En Maura al referir hi ha deixat la marca jesuítica. Cert que ha fet de la jurisdicció militar las causes que s'entaujan; però en canvi ha multiplicat de tal manera 'ls cassos objecte de delictes, que ab una mica de mala voluntat per part dels governants, no hi haurà libertat política garantida.

Convé tenir en compte qu'en Maura al procedir així s'ha figurat complaure á las associacions de Barcelona, que venen gestionant una bona organiació policial. L'altre dia reunits en el despaig del Sr. Lluch, els presidents de aqueixas societats declararen que limitaven las seves gestions á reclamar una policia bona, intel·ligent y fiada, com la tenen totas las ciutats d'Europa, y qu'entenian ser innecessaria tota llei d'especió.

Resulta, doncs, qu'en Maura s'ha excedit. Y es que tot lo que passa per las seves mans se li torna reacció, regressió y clericalisme.

Es precis que 'ls nostres diputats fassin en el Congrés una valenta campanya contra aqueixa nova

—Jo vinch aquí—va dir al entrar—no en classe de convidat, sino de comestible. No m'toca seure en la cadira, sino exténdrem tan llarg com soch sobre una plata. No m'correspón menjar, sino ser menjat. Aqui'm teniu y bon profit.

S'ha de dir la veritat. Els seus companys de tibéri no van fer gayres cum-

pliments. Unas quantas frasses banals de atenció; uns quants prechs sense 'l més ínfim accent de sinceritat; unas quantas recomenacions de que no s'havia de pendre las coses tan á la valenta.., y res més. Ab la boca li deyan que havia de quedarsse y ab la vista se'l menjaven.

Y així, ab el sacrifici de un company qu'era dintre del ministeri 'l bras dret de 'n Maura, va cele-

brar aquest el primer aniversari de la seva pujada al candelero.

**

El cas té molta més importància de lo que sembla á primera vista, per ser com es, no la mera condemna d'un home, sino l'descrèdit y l'fracàs de tota una política.

Recordis sinó de quina manera va conjuminar-se l'actual pandilla governant. Pujava al poder proclamant que seguiria en línia recta un nou camí de moralitat y de respecte á la llei, un camí nou, enterament escombrat d'enredos caciquistes. Blasonava de repudiar el concurs dels matiners de la política, per captar l'apoy entusiasta y desinteressat de les classes neutres. S'enorgullia de voler governar pel país y ab el país exclusivament.

Tots aquests propòsits eran falsos, totes aquestes ponderacions eran irrisorias. Ha bastat que alguns diputats, ben pochs, alsessin la punta del vel pera que's veje tota la monstruositat y tot l'horror de la política caciquista dels mauritans. Se deya en un

—Gracias á l'ajuda d'aquest gallego, ja tinc mitj camí aplanat. Lo difícil ara serà aplanar el tres que falta.

PI CAROL

principi que 'ls que tal se decidiren á fer obediencia á impulsos d'enemistat personal; que lo que feyan era perdre 'l temps y donar un espectacle poch edificant; que 'l Congrés tenia assumptos de major importància en que ocupar-se; que desacreditavan el sistema parlamentari, convertint l'hemicicle en un safreig y 'ls debats en una bugada...

Y no obstant, si una vegada s'ha fet feyna bona

y profitosa ha sigut ara, sobre tot desde l' moment en que un home de la serenitat, del talent y del prestigi polítich y moral que forman l' aureola del Sr. Azcárate, va pendre la qüestió pel seu compte, erigitse en fiscal acusador del desventurat diputat per Cabra, y de tota la política qu' ell y en Maura representan. A l' acusació va succeir immediatament la sentència, aquell fallo inapelable que 's despera dins de la mateixa conciència del acusat, per empedernida que la tingui, dihentli ab veu implacable: —T' ho mereixes: no hi ha remey per tú.

Y ara, en el present cas, ¿volen fer el favor de dirme de que li han servit al Amo Toni les seves arrogàncies? No s' presenta com l' atleta més invencible del Parlament? No demanava tot' hora llum y taquígrafos? Donchs ja l' ha trobada la llum. Una llum clara, escandalosa, cayent de plé sobre l' pilot d' escombraries que forma l' pedestal de l' actual situació. Ja l' ha tingut també l' taquígrafos, que han estereotipat en las quartillas destinades al Diari de Sessions tots els conceptes emesos en el debat, las acusacions incontrovertibles, las defensas sense eficacia.

De què li ha servit al Amo Toni l' apoyo decidit, y tant com decidit interessant, dels seus *alabarderos*? Conta en el Congrés ab majoria de vots, y no obstant aquesta vegada l' vot no han sigut trunfos. Una forsa moral, superior a tots els càlculs del egoisme, ha pogut més que l' compromís que tenen de apoyar al seu amo y a tot lo que l' seu amo representa. El cas Sánchez Guerra va ser sotmés a votació, la votació numèrica li resultà favorable, y á pesar de això en Sánchez Guerra ha deixat de ser ministre.

De què li ha servit, finalment, al Amo Toni la confiança de la Corona? La mateixa mà que va suscriure el decret nombrant ministre de la Gobernació al seu Lloch-tinent, ha suscrit ara—y asseguran que ho ha fet ab verdadera complacència—el decret admetentla la dimissió.

De manera que á pesar de las propias arrogàncies, y á pesar de contar ab la majoria del Congrés y ab la confiança de la Corona, en Maura acaba de sufrir el més tremendo dels descalabros. Ha pogut celebrar ab un àpat el primer aniversari de la seva ascensió al poder; pero aquest àpat se li ha indigestat, y n' gemegarà mentres s' empeny en seguir menjant. Hi ha malos bossins que no s' digieren, porque portan ab ells el microbi de la descomposició.

Naturalment que tractantse del nostre país, fins lo més irregular, se preten regularisar-ho.

Una de las rahons que s' alegraven durant els últims debats, era la següent:

—Pero jà qué ve escandalisarse per lo que passa á Córdoba, si en tot' Espanya passa lo mateix? El caciquisme de aquella província es cusi germà del caciquisme aferrat en totes las restants. Per tot arreu, quan un Ajuntament fa cosa, se l' suspen y en paus. Per tot arreu se fan las mateixas baratas gitanescas: «Jo t' donaré un arcalde, á canvi de que tu m' treguis del mitjá á una corporació municipal.» Per tot arreu si convé portar un procés á pas de carga, s' hi porta, y si es necessari tenirlo entretingut, se l' entreté fins al dia del judici.

Això s' deya pera treure importància al assumpt, y ab aquestes alegacions se n' hi donava més encare. Perque si es cert que tot' Espanya es Córdoba y que per tota la nació campan soltas las Cabras y les Carcabeus, motiu de més perque, en nom de la moralitat befada y escarnida y en nom de la justicia desconeguda y atropellada, se fassi per tot' Espanya lo que s' ha comensat á fer per aquella província andalusa, caygut qui caygut, y costí lo que costí.

Y aquesta neteja s' imposa, y es hora ja de que s' realisi.

Cert que no s' conseguirá ab la cayguda de un sol ministeri, si no va seguida immediatament ab la de tot el ministeri, sense consideracions de cap mena. No hi val á dir que avuy com avuy las institucions no puguen disposar de altres homes, ni de altres partits que 's tenen al seu servei: ab l' immoralitat politica no s' hi ha de transigir mai.

D' altra manera ja sab el país lo que li toca fer. Una escombrada general.

P. K.

Un sibarita yankee

I ha molta gent que no menjan els días que tenen fam. No sé si aquests s' enteraran ab complacència ó ab enveja de lo qu' es capás de gastar en manducatorias fina un potenciat de las nostres temps, un de aquests soberans del dollar que reynan en la poderosa República dels Estats Units d' América.

Pendrem per prototipo al célebre Mister Pierpont Morgan, l' emperador dels *trusts*, com l' anomenan en el seu país. Y ns valém d' ell y no dels altres, perque un periódich de New-York ha portat la seva tafaneria fins á esbrinar fil per randa'l detall dels seus *menús* quotidians, que allí la premsa, ab el seu afany d' informació, s'fica per tot arreu, inclús en el menjador de la gent acomodada.

Y ara, després d'aquest petit preàmbul, comensin á ensalivar.

Mister Pierpont Morgan, com que ja l' ha fet, no s' lleva massa dematí. «Al que madruga Dios le ayuda», diu l' adagi castellà; pero ell té ja ben assegurada l' ajuda del Deu dels temps moderns, ó sigui de l' or, sense necessitat de matinejar.

Una vegada vestit y empolaynat, á las nou en punt, troba la taula parada per son primer esmorzar, el desdejuni, com dihém nosaltres.

Y aquí va lo que's cruspeix cada dia, pera fer boca.

De primer un meló gros ensucrat ó dos de petits, que tot l' any, costin lo que costin, li envían de La

Florida. Seguidament, quatreous crusos ó passats per aigua, y sempre del dia. A continuació, un bon tros de pernil passat per las brasas. Inmediatament després, una raccio de carn fiambre, y damunt d' ella un plat de peix. Y per tirarho tot gorja avall quatre tassas de café ben carregat, ab sopamilla de portarrat.

A la una de la tarde torna á posar carbó á la màquina. Es l' hora del *lunch*, y l' *lunch* consisteix en una ensaimada de tomatechs refrescats ab glas, àpit, raves y cebetas, una bona tallada de rostifit fet ab patates fregidas y una porció de formatge de Roquefort, tot això remullat ab bons tragos de vi del Rhin, de la millor marca. Y a continuació, un' altra tassa de café.

A las cinch de la tarde, berenar, consistent en dos ó tres sandwiches de llengua escarlata ó cervelàs, ab un parell de vasos de vi d' Hungria roig, pera tirarho gorja avall.

Per fi, á las vuit del vespre, li serveixen el dinar, qu' es son principal àpat. Tot lo que ha consumit fins á las vuit pot ser considerat com á senzills aperitiu.

El menú del dinar es com segueix:

Una dotzena d' ostrs.

Un plat de caldo.

Un servei de peix (generalment truitas dels Llachs de les Montanyas Roccoses ó salmón).

Un' ala de faysá, ó de gall silvestre, ó de capó.

Una raccio de filet de bou á l' ast.

Un plat de cassa ben raro (per exemple, rostifit d' ós de ciervo).

Una llagosta.

Postres: formatges, fruytas y pastisseria.

Café.

Y tot això ben remullat ab numerosas copas de vins de les millors marcas, com Chaablís, Sauternes, Saint Julien (Medoc), Hungria, Jerez y Amontillado.

Ab tota aquesta alimentació sólida, exquisida y abundant, ja pot anar-se'n darrera d' un combrregar.

Ah! Falta un petit detall.

Mister Morgan fuma. Generalment la seva raccio diaria consisteix en vuit cigarros, que una de les millors tabaquerías de l' Habana fabrica expressament per ell. Preu de cada cigarro: 25 franchs. Total 40 dollars diaris que se'n van en fum.

La publicació d' aquest succulent menú no es una cosa tan fútil com podrian creure l' esperits superiors y ben alimentats, desde l' moment que ve á destruir una legenda extraordinariamente divulgada.

Se diu y's creu que 'ls richs, á copia de menjars bé, acaben per tenir el ventrell terriblement relaxat, haventse de sotmetre per últim al régime exclusiu de la llei y las ayguas minerals. Mr. Morgan desmentix rodonament aquesta legenda. El periòdic que ha donat la notícia dels seus menús cotidianos, ha vingut á revelar que l' emperador dels *trusts* es un home de un gran estómac.

Y ara, per final, una petita menció.

A Nova-York, la ciutat populosa y rica, que conta ab devoradors de primors culinaris, d' exquisitas de bodega y de puros de 25 franchs pessa, se registra diariament un promedi de vint suicidis, causats per la miseria.

Que n' està l' mon de ben organisat!

J.

RA que 'ns han pres tot lo que teníam, està'l govern negociant un projecte de tractat d' arbitratge ab els Estats Units.

De manera, que qualsevol qüestió que torném á tenir ab aquell país haurá de ser resolta pacificament, ab la intervenció d' àrbitres y amigables componedors.

Podré ser pobres; pero á lo menos no s' negarà que la nostra diplomacia es molt bromista.

El fill d' en Maura ha debutat en el Congrés. Y diu el correspolson telegràfic del *Avi-Brusí*:

«Tanto su voz, como su oratoria, como su mimica son muy parecidas á las de su señor padre.»

Naturalment, els testos s' han de semblar á las ollas.

Felicitém á las classes neutras y reaccionaries. Si algun dia se 'ls trencá l' olla, podrán contar ab un test.

Una noticia.

Ha ingressat á la presó de La Corunya, l' senyor Villa, director del periòdic *El Combate*, sentenciat a dos anys de reclusió... (perquè diríam?)

Senzillament: per haver reproduït el famós article d' en Blasco Ibáñez *«Al pasar!»*

L' autor del article no ha pogut ser encausat: y en canvi s' encausa y 's castiga als que no han cometit altre delict que copiarlo, quan encara no estava denunciat, y no existien motius per creure que pogués ser-ho.

«Al pasar! Això sí que no hauria de passar. ¡Y no obstant passar!»

Felicitém al insigne Salmerón pel restabliment de la seva salut que li ha permès assistir al Congrés y presidir una reunió de la minoria republicana.

Y al felicitarlo 'ns felicitem nosaltres mateixos, de poder contar ab la seva direcció intelligent y activa.

Endavant sempre y visca la Unió republicana!

Diumenge havia d' efectuarse á Gracia la inscripció d' un nen en el registre civil, ab el concurs de la Sociedad Progresiva Femenina, que havia invitat als seus socis á assistir al acte.

Y l' senyor González Rothwos va enviar la policia a impedir que la Sociedad Progresiva Femenina sor-

tís al carrer en comitiva. Segons parer de la nostra escrupulosa autoritat, l' assistència á una ceremonia civil, reconeguda per las lleys, constitueix una manifestació pública, y las manifestacions públiques no s' poden celebrar sense l' seu permís.

Ara quan se tracta d' un bateig religiós ja no hi ha tal manifestació, ni tal aca ni barraca. ¡No faltaría més!... ¿Qué diria l' bisbe?

**

Las meticulositats del senyor González Rothwos prenen tot sovint el caràcter de verdaderas injustícias, per tenir un peu de designatitat irritant.

No es així, senyor Pretor, com se governa á un poble, que, segons vosté mateix, va reconéixer l' altre dia, es digna de la pràctica de totes les llibertats.

Ben posada ha sortit la Marina de la boca del Minister del ram. Y com si no n' hi hagués prou ab lo qu' ell va dir ab una franquesa que l' honra moltíssim, encara en Maura va retocar el quadret de las nostres desditzas, ab pinzelladas tan *frappants*, que bé podríen assenyalar que no hem tingut, ni temim, ni tindrem mai esquadra: que aquí no hi ha hagut mai altra mira que la de pagar sous intíts, derrotant miserabledement els sacrificis del país.

Lo més singular es que 'ls que sentan semblants afirmacions no s' adonan de que acusen á tots els governs que hi ha hagut á Espanya á partir de la restauració, y als quals deuria exigirse's la més rigurosa responsabilitat.

**

Pero, res d' això.

A pico se'n han pogut anar els nostres barcos *se-villanos*: mes els que 'ns resultan responsables continúan sobre nadant tranquilament en el caldu del presupost.

Lo qual succeirà fins y á tant que l' poble, tirant al dret, se decideixi á volcar l' olla.

L' amich Morata en el Congrés:

—Es una enormitat dotar al hereu de la Corona ab dos milions y pico, que's podríen invertir en aliviar la crisió obrera.

Cop de campana de la presidència, acompañant las següents paraules:

—No hi ha discussió sobre aquest punt.

Ja sab el país lo que li toca: pagar y muixoni.

¡Y que duri tant com pugui!

Segons las novas plantilles del Estat major del exèrcit, s' anirán amortisant las plassas, fins á contar ab 25 tenents generals, 50 generals de divisió y 112 generals de brigada.

Es à dir, un número d' entorrats suficient per manar tots els exèrcits d' Alemanya.

Y això 'ns ho donan com l' últim ideal de la economia.

La justicia á Espanya.

Tres infelisos se trobaven á Ceuta extingint condemna per robo, á pesar de la qual eren ignoscents.

Això es molt trist, pero no té res de particular. La justicia no es infalible: com tot lo humà està exposada la justicia á sufrir lamentables equivocacions.

Lo grave es que la ignorància dels tres presidències se posa en clar, fá cosa de dos anys, per declaració dels verdaders culpables.

Y se diu que 'ls que vulguen y nosaltres hi quedem també.

Quin horror que tinguem á Espanya una justicia que, després de ser tan cega, se mostri tan excessivament meticolosa en reparar els resultats de la seva cegueral

Ja s' ha acabat el procés instruït sobre 'ls mals tractes que, segons notícies, se donaren als presos de Alcalá del Valle. S' han escrit 1.056 folis, y l' jutje instructor proposa l' sobreseïment, suposant que no existeixen indicis racionals de la perpetració dels martiris.

Se mana ademés treure testimoni del tant de culpa contra 36 presos, als quals s' acusa de denúncia falsa.

Sempre havíam sospitat que acabaria així aquest imbruglio.

Ja comprenderà l' lector, que no havent examinat els autos, ens hem de abstener en absolut de fer comentaris. L' opinió pública queda en llibertat de pensar lo que vulgui y nosaltres hi quedem també.

Sols una cosa preguntarem: ¿Per qué lo que ara s' ha fet per Alcalá del Valle, no va ferse en el seu temps per lo de Montjuich?

Una noticia molt trista pels catòlics.

Sab

—¿Qué observaría? Veámos.

—Que jo, verbi-gracia, que soch Sant Marcial no rebo en tot l'any una gota d'incens, en tant que un que's difi Sant Daniel té missa cada dia y un grapat de llantias que creman contínuament al seu voltant; que aquést, qu' es Sant Aleix, fa mesos que no ha vist encendre cap cirí; mentres que un qualsevol que porta'l nom de Sant Frederich es á tothora objecte de flors y de distincions de totas menas... ¿Es possible que una situació per nosaltres tan depresiva y humillanturi duri un dia més?

—Ja ho veig que teniu rahó, pero ¿qué voleu que hi fassí?

—Aixó pregunteu? A la vostra mà està, si no remedian tot el mal causat, evitar quan menos que aquést vinguí a aumentar-se. Digueu al Papa que's deixi de sants nous y de romansos, que ab els que hi ha, ja ab prou feynas ens éntené. Digueu que lo que hauria de fer es revisar els expedients dels sants ja nombrats y veure si n' hi ha algun que me-reixi ser descanonisat, que'm sembla que sí. Y di gueu finalment que si tan empento té en preconizar aquests dos sants, que ho fassí en bon hora, pero que un cop fet, els coloquen en últim terme, al objecte de que no puguen venir a aumentar la competència, ja avuy per nosaltres tan ruinosa.

—Procurarei servirlos.

—En l'interès de tots està, porque de no ferho aixís, estém disposats a declararnos en *huelga* y, com que som els més, veuríem qui serà'l sant guapo que s' atrevirà a traballar, per Lluís o Ignaci que's digui.

—Aneu, aneu, y confiheu en mí.

—Fins a mes veure donchs.

Així està avuy la qüestió.

Si l's dos nous sants que demà nombrarà'l Papa quedan arreconsat a las golfes del oliví, com tants altres canonisats dels quals ningú sab qu'en la cort celestial figurin, Sant Marcial y l's seus amics callarán y l's sedicios moviment no passarà d'aquí.

Pero si l's conjurats observan que Sant Alejandro Saudi y Sant Gerardo Margello, per allò de que escombra nova escombra b'és, posan de moda, y se erigeixen altars, y se l's creman ciris y se l's hi dedican novenas, tinguin compte qui l's ho diu, la rebelí, fins ara continguda, estallarà ab qualsevol pretext, y al cel—ja hi poden pujarhi de peus,—hi haurà un daltabaix de debò y hasta potser un dia de luto.

FANTÁSTICH

LA BARCA DEL ATLOT

Per les onas assotada,
la barca va navegant.

—Patró, la cosa s'embruta.

—Vols dir?

—Y avans d'arribar
a la platja hospitalaria,
tempo que tindrem sara.

—Aprensions...

—Mireu quin núvol
per la banda de lievants;
repareu en poca estona
l'horisonc com s'ha emboriat
y quina mena d'espuma
va fent l'aygua.

—Tant se val!
Riute'n de tot aixó, Guerra:
signi'l cel negre ó morat,
fassí l'aygua lo que vulguí,
crech que ja fa temps que ho sabos:
barca que goberna'l Maura
se'n burla dels temporals,
y ab vent de popa ó de proa,
camina sempre endavant
fins a lograr l'port que busca.
Fumén, y déixala anar
els nuvolots y las boiras:
demà ja no n' hi haurà esp.

Mitj tranquilisat, el Guerra
s'acosta al amagatall
hont hi guarda la petaca,
quan... [crech], se sent un sorollach
y al mateix temps sona à bordo
un crit que 'ls omplà d'esglay.

—[Patró]... [Hem tocat a una pedra],
d'u l'Allende-Salazar,
que fa la guardia de prora.
—Pero si aquí no n' hi ha cap!

—Serà la roca Soriana,
que may para de callar
y sol cambiarse de siti
treinta vegadas cada any.—

En tot aixó, la tempesta
que'l Guerra havia olorat
comensa a descapellar-se:
bufa'l Gasset, un mestral
que no hi ha qui'l resisteixi;
s'hi fica tot d'un plegat
el Burrell, un vent tremendo
que té la gracia especial
de bramular cargolantse,
y en mitj d'aquest daltabaix,
per complicar més la cosa,
passa un núvol carregat
de pedra carcebutayana,
un pedra electoral,
que allà hont cau fa una ferida
ó quan menos un bon blau.

—Ara si qu'estem ben frescos!—
torna á crida'l Salazar.

—¿Que hi ha?

—La barca fa ayuga!
Se li haurà obert un forat
al tocà en aquella pedra.

Aquí'l patró pert el cap
y sense pensarsí gota
d'u al seu vuyt tripulant:

—Companys: la situació es crítica
y es indispensable obrar
resoltament y depressa.

—¿Qué hem de fer?

—La tempesta
es tan violentment furiosa,
que á tots junts se'n tragarà
si no alleugerim la barca.

—[Teniu rabó!] Al mar els sachs
de patatas y galetas!

Tireuhi igualment els banchs,
el bocoy de la beguda
y las eynas de guiar.

—No n' hi ha prou ab aquests trastos—
torna á dí'l patró, espantat
al reparar que la barca

EN MAURA, llegint el diari:—«Los lobos, impulsados por el hambre, abandonan el monte y bajan á la llanura.».... Bueno, que bain quan vulguin. ¡Mentres no vinguin á ficarse'm al meu pis!

se li està ja decantant:—

—Es precís tirarri un home!

—¿Quin?

—Per mí, l'més indicat
es el Guerra.

—[Patró] Maura!

—Ja sé qu' es un trago amarrach,
pero, si es que vols salvarnos,
crech que't sacrificarás.

—No hi veieu cap més sortida?

—Cap més.

—Donchs [prou enrahonar]

Consti que aburreixo l'aygua
en aras de l'amistat.—

Y ab admirable frescura,
després d'haver dat la mà
al patró y als compaños,

pega embranzida, fa un salt,
crusa com un llamp la borda
y's tire de cap á mar.

—Se salvarà així la barca?

Així es lo que no se sab.
La tempestat continua,
y si'l vent no amanya aviat,
comensarà podeu desde ara
á emparsu'l's funerals:

tal com s'ha tragat al Guerra,
s'anirà tragant el mar

desde l'longut patró Maura

fins al últim tripulant.

C. GUMA

CONTRAST

É per les damas rumbosas y
devotas de la Vergel

Com si no bastés el purgatori
per enriquir á l'Iglesia ab
tota mena de deixas y legats

testamentaris, s'ha inventat
el sistema de la coronació de

las imatges, havent comensat
la cosa ab tan briu y entusiasme,

que si s'han de coronar totes las Mares de
Deu que's veneran á Espanya, prompte no quedarà
una joya en el tocador de les devotas.

La del Pilar podrà mirar ab despreci la vara del
arcade Lluch, quan decanti'l'sus ulls de baturra
pera contemplar els riques tressors que li han portat
algunes senyoras, dignas cónjugues moltas d'ells

dels homes públics qu'en aquests últims temps
han fet la felicitat d'Espanya. Y desprén dirán que
la política monárquica no dona.

Aquí que una llista de alguns de aquests donatius:

La Marquesa de Comillas, vint mil duros en or.

La Comtesa de Romanones (el moretista radical)

un adrés de brillants, tres d'ells negres, valorat en

10 mil duros.

La senyora de'n Moret (el que té les fincas hi-

potecadas) unas arrecadas de import 2,500 duros.

La senyora de'n Maura un adrés d'esmeraldas y

amatistas, regalo que li feran al seu marit per un

plet que va guanyar, evaluat en 8 mil duros.

La Marquesa de Vadillo una diadema de perlas y

amatistas de 4 mil duros y una pulsera de perlas de

2 mil.

La senyora de'n Nocedal una pioche de diamants y

una antigua palangana de plata de gran mérit ar-

tístich: tassat tot junt en 7 mil duros.

La nevada

La Marquesa de Cerralbo, sis mil duros en bitllets de banx y unes arracades de 2,400 duros.

D'a Berta, la senyora del rey de les búlgaras, un mantón de Manila tassat en 600 duros.

La Comtesa de Sant Lluís un gran topaci y altres joyas, de import en conjunt 3 mil duros.

La Sra. de Benjuemea, 30 mil duros en diner.

La germana del Arquebisbe de Sevilla: dos grans gerros de plata y deu tumbagues antigua: 2,500 duros.

La senyora del barbut Pidal el títol de propietat de una finca que sigué de un convent y que posseïa'l seu marit, comprada per 1,000 pessetas com a bens nacionals y evaluada actualment en 15 mil duros.

La senyora de Urquijo, 40 mil duros en or.

Y prou de aquest rengló.

A Espanya hi ha grans necessitats, crisis, paralisió, miseria y fam. Y aquellas bonas senyoras, encaterinadas ab las sugestions del clero no s'recordan del pobres, pera donarho tot á la imatge de aquella dona, que nasqué entre'l poble, que sigue sposa de un humil fuster, y á qui elles se figuren honrar, desnaturalisantla, forjantsela á la seva semblanza, vanidosa y llaminera de joyas y explendor.

El clero té motius d'estarne molt ufano. Els capellans poden gaudirse de ser els únics homes incapassos de regalar joyas á las donas; al contrari, 'n reben de las sevases mans.

També á Sevilla, á forsa de dàdivas, ha sigut coronada la imatge de la Virgen de los Reyes.

La corona de la Vergel ha costat 100 mil duros: la del nen Jesús que té als seus brassos, 40 mil.

Una bicoca.

Ab aquests 140 mil duros invertits en aliments y abriche, n' hi haurà hagut més que sobrat pera matar la gana y'l fret de la pobrissalla de aquella ciutat tan hermosa com desgraciada.

Veritat es que'l socorro del pobre y del indigent no es cosa que corri tanta pressa com la de coronar esplendidament á unes imatges de fusta.

Que l'Evangelio no parla gota de aquests desfilars, y en cambi recomana ab gran instancia l'amor al próxim y l'exercici de la caritat... Podrà ser veritat; pero iquín catòlic se recordà avuy de la paraula de Deu?

Fins el nostre Eminentíssim s'hi ha deixat anar com el qui més, en aixó de captar riquesas entre les sevases estimadíssimas devotas.

Una part d'ells les ha enviades á Roma, y no es pochi satisfactori la comunicació que de allí ha rebut, donantli las gracies. Me sembla que li haurà fet l'efecte de una de aquelles dents de bacallà que's donan á las criatures, pera feliç la baba. Així ho dona á comprender la pressa ab que ha fet publicar aquesta comunicació en el *Butlletí oficial eclesiàstich*, y ab que l'ha fet reproduir en els periódics benefits ó beneysts, comensant per l'*Avi Brusí*.

Comensa així: recréhinse.

«Amado Hijo nuestro, salud y bendición apostólica.

»Hemos recibido las piedras preciosas de admirable hermosura, y notables tanto por su número quanto por su valor, que la muy piadosa ciudad de Barcelona á impulsos de su devoción á la Virgen envió para aumentar el esplendor de la Corona, que en el dia ocho del proximo mes ceñirá las sienes de la Inmaculada Virgen en la Basílica Vaticana.»

Y encare de pedras preciosas n' hi ha quedat un pico. L' altre dia va ensenyarlas á totas las senyoras que's diuhien Merceneta, y las hi anunciat qu' estaven destinadas á la Verge de la Mercé, guardadora de l'hermita de'n Maura.

Y ara per completar la festa, l'Eminentíssim va publicar un avis, en virtut del qual resulta que'l's que no van al cel es perque no volen. Se tracta de alcançar indulgencia plenaria á ben poca costa, conforme veuran si se'n enteran. La llàstima es que'l's lectors de LA CAMPANA ja han fet tart.

OBISPADO DE BARCELONA

»Hemos recibido de Roma el siguiente documento:

»Beatísimo Padre:

»Salvador Cardenal Cassany, Obispo de Barcelona, postuló humildemente á los pies de Vuestra Santidad, implora la concesión de indulgencia plenaria, en favor de los fieles que, después de recibir los Santos Sacramentos de la Confesión y Comunión, visiten el próximo dia 8 de diciembre la Catedral Basílica de Barcelona, y oran por Vuestra Santidad y dieren alguna limosna para sufragar los gastos de la solemnidad. —Et Deus, etc.— Como se pide en las preces.—Día 10 de noviembre de 1904.—Pío PP. X.

Conforme haurán vist, no n' hi havia prou ab rebre 'ls Santa Sagraments y orar pel Papa: era precis ademés donar alguna limosna pera sufragar els gastos de la solemnitat.

M' agradaría saber quin dia posan taquilla á la Catedral.

Ab tot aixó y ab la resolució presa pel govern de'n Maura de assistir en nom de l'Estat, á las funcions religiosas de la Catedral de Madrid, podem donar per enterament realisada la revolució desde dalt.

Que aquest y no altre es el propòsit y la finalitat dels governs de la monarquia.

A las grans nevades de Madrid, s'han enconat totas las miserias. La fam va tirar al carrer massas enteras de infelisos que careixan de aliment y abrích. Va haverhi manifestacions aterradoras. Qui na ocasió s'va perdre en Maura de saciar y escafjar á aquells famelichs ab un discurs dels seus!

Ab tot y contar ab tanta corporació religiosa, no hi ha notícia de qu'en cap convent se féu una sopa extraordinaria per socorre als pobres. Aquests signeron auxiliats en alguns quartels ab les sobras del ranxo.

¡Quin quadro més hermos per un Museo nacional!

Un quadro digne d' alternar ab las estàtues de neu que figuraven en distints punts de la capital d'Espanya!

L'art mauritá brilla ab tot el seu explendor.

Un robo molt espanyol, y perfectament acomodat á las corrents clericals dominants.

Se tracta d'uns lladregots que penetraren en la iglesia del poble de Torba, terme de Benabarre, emportantse'n algun objectes d'or y plata y una reliquia de Sant Atanasi.

Una lladre que creurán en la virtut sobrenatural de las reliquias.

Capassos son de resar cada nit una oració del teñor seguent:

«Sant Atanasi gloriós: ampareunos. Ja qu' hém fet nostra una reliquia del vostre cos, presserveus de las tentacions del dimoni y de la persecució de la guardia civil.»

Un conejut fabricant de Sans ha rebut l'encàrrec de confeccionar la friolera de dos mil botons ab las inicials A. M.

A. M.: am.
Y d' aixó s' deu tractar precisament: d'un am pera pescar il·lusions y llobarros.

Alguí interpretarà las inicials com si volguessin dir: Asociación Mariana.

Pero també poden significar: Ase Menjador. O Animal Masell. O Anyell Manso.

Ja veuen quantas interpretacions! Que cada hútri la que li fassi més pessa.

Acaba de ser batejat solemnement el fill y hereu del rey d'Italia. Y ab tot y tractarse del usurpador

Un ninot que tambaleja

Repareu; sense haverse embarcat, ja 'l tenim casi bé marejat.

Arsenals marítims

—Diu el ministre que 'ls nostres barcos son ollas... ¿Y qué? Precisament res tan aproposit com las ollas per ferhi la sopa boba.

de Roma, li ha administrat el sagrament l'arquebisbe de Tarín.

¿Qué dirán sobre la conducta d'aquest arquebisbe, 'ls partidaris recalcitrants de las intransigencias ultramontanas?

Pero, encare hi ha més.

Padrins de la criatura han sigut els representants del emperador d'Alemanya y del rey d'Inglaterra, es à dir, els jefes de dos Estats protestants y en sa conseqüència enemics de la Iglesia catòlica.

Prénguine nota 'ls padrins, que ab molta freqüència se veuen privats de serho, per exigències del capellà encarregat del bateig.

Als representants del rey d'Inglaterra y del emperador d'Alemanya ni tan sols se li va ocorre al arquebisbe exigirlos que presentessin el butlletí de haver cumplert ab la parroquia.

La escena á Mahó.

Passava una professió ab els pendóns, de la qual va destacar-se un mossén y dirigintse decidit contra un soldat que no s'havia descubert, vā tirarli l'ros en l'aire de una manotada.

Hi ha que advertir que 'ls militars no tenen cap obligació de descubrirse sino al pas del Santíssim Sagrat.

De manera que 'l trabucayre de Mahó ha comès un verdader atentat contra l'exèrcit.

Pero no tinguin por que li digniu res.

De tal manera van las coses aquí á Espanya que 'l clericalisme s'erigirà en amo de tot.

Ja veurán com la espasa haurrà de baixar velas davant del bácul, y 'l mauser davant del sal-passar. Y tot perquè á copia de concessions y de rebai-

altres han de ser objecte d'imposicions oficials.

Qui necessiti metje vagí á buscar al que millor li sembli. Igual ha de fer qui necessiti capellá. Y qui utilisi 'ls seus serveys que 'ls pagui.

Sembra que 'l Papa Sastre s' decideix á posar bona cara al govern del usurpador. Al apoderarse 'ls italians de Roma, s'va establir que l'hoste del Vaticà percibirà anualment la suma de 3 milions 225 mil franchs. Fins ara cap Papa l'ha volguda cobrar preferent passar plassa de pres, sens dupte per serlos aquesta condició més productiva, dada la comiseració qu' excita entre 'ls remats catòlics.

Pero sigui que 'l dinar de Sant Pere ha anat molt de baixa, sigui que la consignació acumulada després de tants anys, arriba ja a 109 milions de franchs, y un pico així fa molt goig, es lo cert que s'observen indicis de que projecta reclamarla... y lo que haja sigut haja sigut.

Jo ja ho veig: quin peix per gros que signi no s'agafarà á un esqué de 109 milions de missas?

CORRESPONDENCIA

Caballers: Ramón Nonell y Ricastell, Ernesto de V. J. Serradell y Causadias, J. Vidal, Miguel Guimerá, P. Senàrgus, Quimet E., Soentessel, P. S. G. y El noi de la Pepa: Res.

Caballers: Un veí del Prat, Enrich Doménech, Graner del Barri, Miguel Planas y Musclús: Tot y part.

Caballer: Salvador Calcat: El xiste del acudit es agafat per les sabates. —Andrésito: Tantas gracias per tot lo enviat. —Gras: Ja s'sbén que no 's pot matar tot lo qu' es gras; pero preferím desenganyar-lo. —Roch Quelafert: Gracias pel sonet... y bona vendala! —Antón Cararach: Tenen poch such... no sé com dirli... —Fray Candela: De tremendo ja ho es tot aixó, però la forma es assai forada. —J. Costa Pomés: Rebut l'envi. Gracias moltes.

—Antolí Boadas Ribot: No s'ho prengui així. L'aspror de una resposta depén del humor momentani del interpellant. Ademés, els catalans hem de ser amics de la sobrietat. —Vés qu' m costaria dirli cada vegada: *Rossinyol de sucre aixó vā ó aixó no vā...* Y doncha, home de Deu! —Francesch Ras V.: Aixó es una amorosa? Aixó es un exabrubte. —Musclús: Passi per la botiga y si l'editor el pot servir, el servirà. —J. C., J. B., J. A., F. B., y un de Ulldeolmols: Las cartas que 'ns remeten no son publicables per varius motifs.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Cu. Lorilleux y C.

ILLEGEIXIN AIXÓ!
Dijous que vé, dia 15 de Desembre, sortirà l'
**ALMANACH
de La Campana de Gracia, pera l' any 1905**
Un tomo d' unes 200 pàginas, escrit y ilustrat per las firmas mes populars de la nostra terra.
L' Almanach de LA CAMPANA DE GRACIA es la revista satírich-política del any
Valdrá DOS RALS!
Per última vegada recordém als corresponials que no l'hajin fet, que convé no 's retrassin en formular el «pedido». ¡Estiguin á punt! — Dijous dia 15 de Desembre, dijous sortirà